

Ramverk för laboratorieverksamheten vid IGV

Övergripande ramverk för laboratorieverksamheten vid IGV

Detta är ett övergripande ramverk för organisationen av laboratorieverksamheten vid IGV, som övergripande beskriver ansvars- och resursfördelning. Detta ramverk kompletteras vid behov av enskilda arbetsbeskrivningar för anställda.

Prefekt/Ställföreträdande prefekt och ämnesansvariga professorer

Ansvar för drift, ekonomi, säkerhet och personal avseende laboratorieverksamheten vilar ytterst på prefekt. Prefekt/ställföreträdande prefekt lägger årligen, i dialog med ämnesansvariga professorer, en budget för den del av IGVs totala laboratorieverksamheten som kan komma ifråga för finansiering från IGVs fakultetsanslag. Budgeten fastläggs av IGVs styrelse och ställs till förfogande för respektive laboratorium. I budget inkluderas kostnader för generellt underhåll och reparationer. Direkta analyskostnader ingår således inte i denna budget då dessa skall finansieras löpande av forskningsprojekt eller andra specifikt avsatta resurser (se nedan). Inför beslut om budget diskuteras de ingående förslagen med laboratorieansvariga (forskningsingenjör och forskare knuten till laboratorium) för att inhämta synpunkter vad gäller behov av underhåll av instrument.

Forskare med ansvar för laboratorium

Forskare med ansvar för laboratorium har tillsammans med forskningsingenjör (knuten till samma laboratorium) ansvar för att instrumentet fungerar och levererar resultat utifrån institutionens behov. Vid långvariga störningar eller vid återkommande störningar i användningen av instrumentet ska ämnesansvarig samt prefekt/ställföreträdande prefekt informeras för att diskutera åtgärder/prioriteringar. Varje forskare eller forskningsingenjör med ansvar för laboratorium tilldelas årligen en underhålls/reparations-budget för respektive laboratorium, efter beslut från prefekt/ställföreträdande prefekt. När IGVs forskare använder laboratorierna för analyser i projekt som är externt finansierade ansvarar forskaren och/eller forskningsingenjören som är knuten till laboratoriet ifråga för att debitering sker motsvarande de resurser som läggs ner i arbetet. All redovisning rörande forskningsprojekt sker av ekonomihandläggaren vid IGV. Forskaren ansvarar för att hålla forskningsingenjören (om inte denne är tilldelad huvudansvaret), som är knuten till samma laboratorium, informerad om sådant som är av relevans för att bedriva en effektiv verksamhet i laboratoriet. Av samma skäl ska forskaren vara tillgänglig och stötta forskningsingenjören vid behov i frågor som rör laboratoriet och instrumentets användning.

Forskningsingenjörer

Forskningsingenjörerna är anställda som T/A personal vid IGV och närmaste chef med personalansvar är den administrativa chefen. Forskningsingenjörerna arbetar för att möta institutionens behov av metodutveckling, provtagning, analyser samt handledning av anställda/studenter inom laboratorierna. Typiska arbetsuppgifter för en forskningsingenjör specificeras nedan. Varje forskningsingenjör har ett uttalat ansvar för ett eller flera laboratorier. Detta specificeras i en arbetsbeskrivning för respektive forskningsingenjör tillsammans med de arbetsuppgifter som är tillämpliga i det enskilda fallet. Arbetsbeskrivningarna utgör ett komplement till detta ramverk och beslutas av prefekt/stf prefekt.

- Förberedelse och analys av prover
- Utveckling av metodik för analyser
- Handledning/Information till anställda/studenter om gällande metoder i det aktuella laboratoriet.
- Om tid och behov finns – stötta övriga forskningsingenjörer i andra laboratorier om behov finns.
- Kemikaliehantering
- Hantering av farligt avfall
- Beställning av labbutensilier
- Genomförande av riskanalyser enligt policy vid IGV.

Forskningsingenjörer arbetar tillsammans med forskare i laboratorier och har vanligen ett delat ansvar för laboratorier. Forskningsingenjörerna ansvarar för att informera forskaren vid driftstörningar och om andra situationer som kan påverka verksamheten i laboratoriet negativt.

Tillsammans utgör forskningsingenjörerna en personalpool vid IGV som tillsammans ska säkerställa att laboratorieverksamheten inom utbildning och forskning bedrivs på effektivt sätt. Här inbegrips såväl arbete i det egna laboratoriet som att vid behov att bistå i annans laboratorium vid arbetstoppar/frånvaro av kollega (forskningsingenjör). Detta kan exempelvis handla om att hjälpa till med förberedelser inför provtagningar och analyser etc.

Enligt delegation från prefekt/ställföreträdande prefekt har varje forskningsingenjör och/eller forskare med ansvar för laboratorium befogenhet att självständigt, under ett kalenderår, genomföra nödvändiga inköp till laboratoriet uppgående till en summa som bestäms årligen i IGVs budget. Denna budget avser att täcka kostnader som vanligen återkommer vid den löpande driften av institutionens laboratorier, såsom inköp av:

- flytande kväve
- allmänt använda kemikalier (bl.a. syra, lösningsmedel, glykol, standards för instrument)
- allmänt använda gaser
- andra labbutensilier (bl.a. skedar, bägare, pH-stickor, papper till våg).

Inköp av skyddsutrustning (bl.a. handskar, torkpapper, labbrock, skyddssko, golvmattor, skoskydd), utrustning för hantering av farligt avfall, kostnader för hantering av farligt avfall, kontorsmaterial samt etanol och dylikt betalas via prefektens budget, dvs. utanför den budget som anslås varje år till programledaren. Den bestämda budgeten registreras av ekonomihandläggaren vid IGV på ett internt projekt och alla inköp som görs inom ramen för denna budget redovisas mot detta interna projekt.

Den administrativa chefen är sammankallande för regelbundna avstämningsmöten med forskningsingenjörerna där mötena sker i hel grupp. Syftet med mötena är att diskutera förändringar i regelverk, arbetsbelastning, behov av avlastning av kollegor (forskningsingenjörer) och att identifiera om där finns möjlighet att omdisponera resurser för att avlasta varandra vid behov samt diskutera andra händelser/nyheter av vikt för laboratorieverksamheten.

Vid behov av omprioriteringar i laboratorieverksamheten p.g.a. extraordinära händelser diskuteras detta under ledning av prefekt/stf prefekt med ämnesansvariga och ansvarig

forskare/forskningsingenjör för berört laboratorium. Prefekten är beslutande vid beslut om omprioritering.

Säkerhet

Se institutionens policy för Riskhantering av kemikalier vid IGV.

Bilaga 1

Bakgrund

Laboratorieverksamheten är en central del av verksamheten vid Institutionen för geologiska vetenskaper (IGV) – både inom utbildning och forskning. Av denna anledning är det av största vikt att verksamheten bedrivs effektivt. Vid IGV finns ett flertal laboratorier med instrument som används för provtagning och analyser inom geologi, geokemi och marin geologi. Instrumenten är till sin natur komplexa och kräver en tid av inläring för att maximera dess användning. Instrumenten tillhör institutionen och hanteras av forskare, forskningsingenjörer och studenter.

Detta dokument utgör ett ramverk som specificerar roller och ansvar i laboratorieverksamheten för prefekten/ställföreträdande prefekten, ämnesansvariga, administrativ chef, forskningsingenjörer och forskare. Syftet med denna arbetsbeskrivning är att tydliggöra roller och ansvar för att härigenom säkerställa en effektiv laboratorieverksamhet som bedrivs i linje med institutionens övergripande målsättningar om att erbjuda utbildning som är attraktiv för studenter och forskning som är respekterad i Sverige och i världen.

IGV har ett flertal anställda forskningsingenjörer med ansvar för olika laboratorier. Varje forskningsingenjör är knuten till en avdelning och till ett eller flera laboratorier. Ansvaret för laboratorierna delar vanligen forskningsingenjörerna med en forskare som också har ett uttalat ansvar för ett eller flera laboratorier. Tillsammans ska forskningsingenjören och forskaren erbjuda anställda och studenter vid IGV provtagning och analyser. Om kapacitet finns kan institutionen även erbjuda externa intressenter att i mindre utsträckning nyttja våra laboratorier mot en kostnadsneutral ersättning.

Då instrumenten som används in laboratorierna överlag är komplexa till sin natur föreligger vanligen en längre inlärningsfas vad gäller metod, provtagning och analys/tolkning av resultat. Vidare är kunskapen om ett instrument överlag knuten till en forskningsingenjör. Detta utgör sammantaget en risk vid IGV eftersom verksamheten riskerar att bli stillastående om en forskningsingenjör är frånvarande en längre period. Eftersom laboratorieverksamheten vid IGV är relativt omfattande krävs en viss flexibilitet i organisation där forskningsingenjörerna om möjligt kan bistå varandra i arbetet om verksamheten kräver det. Samtidigt är det inte rimligt att alla forskningsingenjörer ska lära sig hantera flera/alla instrument vid institutionen p.g.a. den långa inläringstiden. Detta är en nödvändig avvägning som IGV behöver göra till följd av begränsade resurser. Genom detta ramverk för laboratorieverksamheten skapar institutionen dock förutsättningar för att under rådande omständigheter generera en väl fungerande laboratorieverksamhet, som möter organisationens krav på flexibilitet, skyndsamhet och goda resultat.